

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

29 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Guzun Ion, Catan Liliana, Diaconu Iurie, Boico Victor,

juducând în ședință, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de către Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, prin care solicită casarea sentinței Tribunalului militar al Armatei Aeriene nr. 5 din 07 iulie 1944, în privința lui

Stoianov Piotr XXXXX, născut în XXXXX,
originar din XXXXX.

Asupra recursului în anulare, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Tribunalului Militar al Armatei Aeriene nr. 5 din 7 iulie 1944, Stoianov Piotr a fost condamnat în baza art. 58-6 din Codul penal al RSFSR la 10 ani privațiune de libertate, cu confiscarea averii personale.

2. Potrivit sentinței, Stoianov Piotr a fost declarat vinovat și condamnat pentru faptul că benevol s-a înrolat în rândurile agenților informatori români, a denunțat comsomoliști, comuniști și persoane nemulțumite de guvernarea română, reținea și aresta cetățeni ai URSS.

În cadrul ședinței de judecată, inculpatul Stoianov Piotr, vinovăția în comiterea infracțiunii a recunoscut-o și prin declarațiile sale a susținut învinuirea imputată.

3. Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, a declarat recurs în anulare, invocând prevederile 453 alin. (1) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea sentinței nominalizate, cu încetarea procesului penal și reabilitarea lui Stoianov Piotr, pe motiv că la materialele dosarului nu se conțin probe pentru calificarea acțiunilor inculpatului în baza art. 58-6 din Codul penal al RSFSR - *spionajul*, deoarece ele nu confirmă faptul că inculpatul Stoianov Piotr, prin acțiunile sale, a transferat, sustras sau colectat informații ce constituie secret de stat sau informații economice în scopul transmiterii lor, așa cum prevede acest articol.

Sentința de condamnare în privința inculpatului, a fost pronunțată exclusiv în baza declarațiilor acestuia, fără a fi administrate și cercetate alte probe.

Instanța de judecată a încălcat în mod flagrant dreptul inculpatului la apărare, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, a cărui participare în cazul dat era obligatorie.

Astfel, sentința de condamnare emisă în privința lui Stoianov Piotr este o încălcare flagrantă a drepturilor și libertăților fundamentale stipulate în Convenție și anume încălcarea dreptului la un proces echitabil, care conform art. 6 pct.44) din Codul de procedură penală reprezintă un viciu fundamental admis în cadrul examinării precedente a cazului. În consecință, hotărârea judecătorească în cauză, urmează a fi casată, cu încetarea procesului penal în privința lui Stoianov Piotr în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală.

Prin urmare, inculpatul Stoianov Piotr în conformitate cu art. 3 al Legii 1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, urmează a fi reabilitat.

4. Judecând argumentele recursului în anulare în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează, că acesta urmează a fi admis cu casarea parțială a hotărârii judecătorești atacate, încetarea procesului penal și reabilitarea condamnatului, din următoarele considerente.

Potrivit art. 452 alin. (1), coroborat cu art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac. Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Totodată, Colegiul penal menționează, că la 30 decembrie 1992 a intrat în vigoare Legea nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Conform art. 3 lit. a) din Legea Republicii Moldova privind reabilitarea victimelor represiunilor politice din 08 decembrie 1992, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și pe teritoriul altui stat, inclusiv cele care au fost condamnate pentru „*trădare de patrie*”.

Ținând cont de cele constatate și de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b)

Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit constată prezența în speță a motivelor întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Stoianov Piotr, în baza art. 58-6 Cod penal al RSFSR, cu casarea acesteia și în temeiul prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, cu încetarea procesului penal, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală și reabilitarea condamnatului.

Prin urmare, în temeiul argumentelor nominalizate, recursul în anulare urmează a fi admis, cu casarea totală a hotărârii irevocabile contestate, ca fiind afectată de un viciu fundamental și dispunerea încetării procesului penal, pe motiv că sunt prezente circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală a lui Stoianov Piotr.

5. În conformitate cu art. art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b), 453 alin. (1), 457 alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E:

Se admite recursul în anulare declarat de Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, se casează sentința Tribunalului Militar al Armatei Aeriene nr. 5 din 7 iulie 1944, în privința lui **Stoianov Piotr XXXXX**, în baza art. 58-6 Cod penal al RSFSR, cu încetarea procesului penal pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală și dispune reabilitarea acestuia în fața societății, și reintegrarea în drepturi în conformitate cu Legea Republicii Moldova din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată la data de *20 aprilie 2021*.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Guzun Ion

Catan Liliana

Diaconu Iurie

Boico Victor